

Uzak, çok uzağız, şimdi ışıktan
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan
Dönmeyen gemiler olduk açıktan
Adımızı soran, arayan var mı?

1. Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?(1998)

- A) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Redif vardır.
- C) Uyak düzeni aaab'dir.
- D) "Yalnızlıktan söz edilmektedir.
- E) Bir destandan alınmıştır.

Ela gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmaya doyamadım ben
İbret için gelmiş derler cihana
Noktadır benlerin sayamadım ben

2. Bu dörtlülle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır? (2006 ÖSS)

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Redif vardır.
- C) Tam uyak kullanılmıştır.
- D) Koşma türünün özelliklerini taşımaktadır.
- E) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.

Kaman civarına bahar gelince
Yıkılır ovadın yörük çadırları,
Yücesinde pare pare duman tutmuş
Düldül Dağ'ın yaylasında mekân kurulur.
Hoş gelmişsin ilkbahar!

Nisan ayı içinde donanır dağlar,
Donanır yeşilinden, alından

3. Bu dizelerde aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır? (2006 ÖSS)

- A) Lirik B) Pastoral C) Epik D) Didaktik
- E) Dramatik

4. Aşağıdakilerin hangisinde verilen dizelerde uyak (kafiye) kullanılmamıştır? (2007 ÖSS)

- A) Selam olsun karanfilin alına
Selam, tomurcuklu defne dalına
- B) Bu bohça, duygunun coşkun selidir
İçimi coşturan bahar yelidir
- C) O gün gelsin şöyle bir yarış olsun da gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
- D) Öpe öpe uyandırdım, şiir yaptım sözcükleri
Savaşta kalemime kurşun yaptım sözcükleri
- E) Değirmen değirmen, beni de öğüt
Ben meyvesiz ağaç, yürüyen söğüt

I. Biz de hafif olsaydık bir rüzgârdan
II. Yer alsaydık şu bulut kervanında
III. Güzele ve yeniye doğru koşan
IV. Bu sonrasız gidişin bir yanında

5. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2007 ÖSS)

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Hepsinde redif kullanılmıştır.
- C) Duraklarda belirli bir kurala uyulmamıştır.
- D) I. ve II. dizelerde ulama vardır.
- E) I. ve III. ile II. ve IV. dizelerde çapraz uyak (kafiye) görülmektedir.

I. Kimi şairler şiiri yalnızca uyakta aramaya
kalkışmışlardır.

II. Bu akımın etkisindeki şairler şiirin, içerdiği
mazmunlar bakımından kusursuz olması
gerektiğini savunmuşlardır.

III. Bu şairler, şiirde veznin sağladığı ritmi
önemserler.

IV. Betimleyici şiir anlayışını benimseyen şairler,
canlı, renkli şiirler yazmışlardır.

V. Bu şiirde şair, dış dünyadaki varlıkları kendi
duygu dünyasına göre yorumlayarak farklı
izlenimlere ulaşmıştır.

6. Yukarıdaki cümlelerin hangileri şiirin ahenk özellikleriyle ilgilidir? (2008 ÖSS)

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) II. ve III. D) II. ve IV.
- E) III. ve V.

I. Rüyan, pınarlarda buğulanan nur
II. Sevgin, sırma sırma dökülen şafak
III. Senin için ekin öpüyor yağmur
IV. Senin'çin tarlada büyüyor başak

7. Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır? (2008 ÖSS)

- A) I. ve III. dizeler birbirleriyle tam uyaklıdır.
- B) I. ve III. dizeler ile II. ve IV. dizeler arasında çapraz uyak vardır.
- C) Dize sonlarında redif yoktur.
- D) Ölçüyü tutturmak için ünlü düşmesine başvurulmuştur.
- E) Dizelerin tümü 4+4+3 duraklıdır.

Böyle bağlar
Yâr başın böyle bağlar
Gül açmaz bülbül ötmez
Yıkılsın böyle bağlar

8. Bu maniyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2009 ÖSS)

- A) Cinaslı uyak kullanılmıştır.
 - B) Benzetmelere yer verilmiştir.
 - C) İlk dize uyak oluşturma amacıyla kullanılmıştır.
 - D) Uyak düzeni aaba biçimindedir.
 - E) Kesik mani olarak adlandırılır.
- Gerin, bedenim, gerin;

Doğan güne karşı.
Duyur duyurabilirsen,
Elinin, kolunun gücünü,
Ele güne karşı.

9. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2009 ÖSS)

- A) Serbest ölçüyle yazıldığı
- B) Sıradan, günlük olaylara yer verildiği
- C) Yalın bir anlatımının olduğu
- D) İmgelere dayalı bir anlatım içerdiği
- E) Konuşma dilinin söz değerleriyle oluşturulduğu

Ne sabahtır bu mavilik, ne akşam!
Uyandırmayın beni, uyanamam.
Kaybolmuş sevdiklerimiz aşkına,
Allah aşkına, gök, deniz aşkına
Yağsın kar üstümüze buram buram...

10. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2009 ÖSS)

- A) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Redife yer verilmiştir.
- C) Farklı uyak türleri kullanılmıştır.
- D) Seslenmelerden yararlanılmıştır.
- E) Yinelemelerden yararlanılmıştır.

Şiirin, dil ve imge aracılığıyla gerçekliği yoğunlaştıran, en özlü ve en az söze indirgeyen bir anlatımı vardır.

11. Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede söylenene örnek gösterilemez? (2009 ÖSS)

- A) Dünyanın en güzel kadını bu oydu
Saçlarını tarasa baştan başa Rumeli
- B) Dağ dağ o güzel ses, bütün etrafı gezindi
Görmüş ve geçirmiş denizin kalbine sindi
- C) İnsanlar yüzyıllardır evler yaptılar
İrili ufaklı birbirinden farklı
- D) Demirciler bir nehri dövmektedir
Ucuz bir tarlaya sunulmak üzere
- E) Başkadır çünkü bu akşam bütün akşamlardan
Güneşin vehmi saraylar yaratır camlardan

Hayır, hayal ile yoktur benim alışverişim,
İnan ki her ne demişsem, görüp de söylemişim
Şudur cihanda benim en beğendiğim meslek
Sözüm odun gibi olsun, hakikat olsun tek.

12. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2009 ÖSS)

- A) Düz yazıya yaklaşan bir havası vardır.
 - B) Dilin alışılmış kalıpları yıkılmaya çalışılmıştır.
 - C) Somutlamaya başvurulmuştur.
 - D) Uyak ve yineleme, ahengi sağlayan öğelerdendir.
 - E) Gerçekçi sanat anlayışına bağlılığı yansıtır.
- Paylaşırsa dost paylaşmış

İnsanın derdini, sevincini
Dost ümidiyle ortalığa düşmeye gör
Hangi kapıyı çalsam kimseler yok
Hangi omza dokunsam yabancı çıkar

13. Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden yukarıdaki şiire anlamca en yakındır? (2010 LYS)

- A) Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapım bâd-ı sabâdan gayrı
- B) Hep seninçündür benim dünyâ cefâsın çektiğim
Yoksa ömrüm varı sensiz neyleyim dünyâyı ben
- C) Gülmek ol gonceye münâsibdir
Ağlamak bu dil-i hazîne gerek
- D) Bülbüller öter güller açar şâd gönül yok
Hiç böyleliğin görmemişiz fasl-ı bahârın
- E) Bâğ-ı dehrin hem hazânın hem bahârın
görmüşüz
Biz neşâtın da gamın da rûzgârın görmüşüz

Olmuyor neyleyim
Olmuyor velinimetim efendim
Olmuyor yirminci asırda
Tarz-ı kadîm üzre gazeller söylemek

14. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2010 LYS)

- A) Eski edebî anlayışa karşı çıkan bir anlayış dile getirilmiştir.
B) Yabancı kökenli sözcükler kullanılmıştır.
C) Yinelemeye başvurulmuştur.
D) Farklı duygular uyandırma amacı güdülmüştür.
E) Devrik cümlelerin etkileyiciliğinden yararlanılmıştır.

Siyah ebrûların duruben çatma
Gamzen oklarını âşika atma
Sana gönül verdim beni ağlatma
Benim gözüm nuru gönlüm sürûru

- I. 11'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
II. Divan mazmunlarından yararlanılmıştır.
III. Konusu aşktır.
IV. Nazım türü ağıttır.
V. Zengin uyak kullanılmıştır.

15. Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır? (2010 LYS)

- A) I. ve II.
B) I. ve III.
C) II. ve V.
D) III. ve IV.
E) IV. ve V.

Güneş çekildi demin
Doğdu bir cenk akşamı
Bu bütün günlerimin
İçime denk akşamı

Gidene bak gidene
Güller sarmış dikene
Mevlâ sabırlar versin
Gizli sevdâ çekene

- I. 7'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
II. Uyak (kafiye) şemaları aynıdır.
III. Nazım birimleri aynıdır.
IV. Doğaya özgü öğelerden yararlanılmıştır.
V. Bir dilek belirtilmiştir.

16. Yukarıdaki numaralanmış bilgilerden hangileri verilen şiirlerin ortak özelliği değildir? (2010 LYS)

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V. D) III. ve IV. E) IV. ve V.

17. Aşağıdaki dizelerin hangisinde şiirsellik daha sınırlıdır? (2011 LYS)

- A) Deniz engin bir sudur, tuzlu, yeşil, dalgalı
Kenarlarını süsler bazen küçük bir yalı
B) Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına
C) Bir cümbüşdür kopsa da gece yakamozlarda
Münzevi balıklarız aynı kavanozlarda.
D) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
E) Bir göz gibi süzüyor beni camdan gece,

Dönüyor etrafımda bir sürü kambur cüce
Bir kâsedir alev dolu gönlüm yana yana
Men tâ senin yanında dahi hasretem sana
Yaşlar dökende söndüremez âteşimi su
Sunsan elinle kanımı içsem kana kana

18. Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? (2011 LYS)

- A) Divan şiirine özgü benzetmelerden yararlanılmıştır.
B) Tezat sanatına başvurulmuştur.
C) Abartmaya başvurulmuştur.
D) Yinelemelere yer verilmiştir.
E) Didaktik bir boyut taşımaktadır.

Gül gülse dâim ağlasa bülbül aceb degül
Zîrâ kimine ağla demişler kimine gül

19. Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan uyak türü yukarıda verilen beyittekiyle aynıdır? (2011 LYS)

- A) Onlar, o hiçbir şeyden yapılmamış adamlar
Üşümüş, yorgun ve bütün gün adres soranlar
- B) Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli
- C) Derdim var beller gibi
Söylemem eller gibi
- D) Zannetme ki şöyle böyle bir söz
Gel sen dahi söyle böyle bir söz
- E) Yalnız atlar yıkılır düzlerde suya özlemlerinden
Bir ben miyim yalnızlığa yenilen sen, sen, sen

I.

Ovanın yeşili göğün mavisi
Ve mimarilerin en ilahîsi
Bir zafer müjdesi burada her isim:
Sanki tek bir anda gün, saat, mevsim
Yaşıyor sihrini geçmiş zamanın
Hâlâ bu taşlarda gülen rüyanın.
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınlıyor bir sonsuz devam vehmiyle.

II.

Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
Unutuşun o tunç kapısını zorlar
Ve ruh, atılan oklarla delik deşik;
İşte, doğduğun eski evdesin birden,
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven,
Susmuş ninnilerle gıcırıyor beşik
Ve cümle yitikler, mağluplar, mahzunlar.

20. Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen şiirlerin ortak özelliği değildir? (2011 LYS)

- A) Aynı uyak örgüsünü kullanma
- B) İmgelere yer verme
- C) Bentlerle yazılma
- D) Çağrışımlar içermesi
- E) Söz sanatlarından yararlanma

21. Aşağıdaki dizelerden hangisinin ötekilerden farklı bir gelenek içinde yazıldığı düşünülebilir? (2012 LYS)

- A) Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar
Ömrün bütün ikbalini vuslatta duyanlar
- B) Ellerin var beyaz güller gibi küçücük
Mutlak kalbin tomurcuklardan pembe
- C) Şimdi çocukluğun çatısı kalktı ya üstümüzden
Yağmurun da eski tadı yok bu yüzden
- D) O gün gelsin neşemiz tazelensin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
- E) Sen benim üstüne titrediğim güzel ve yeni
Saatim kadar saadetimin göz bebeği zamansın

Her şey yerli yerinde; masa, sürahi, bardak
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak

22. Yukarıda verilen dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2012 LYS)

- A) Sarma uyak kullanılmıştır.
- B) Somutlamaya başvurulmuştur.
- C) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- D) Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmıştır.
- E) Redif vardır.

Şiir yüreğin sesidir, nesnelliği değil öznenliği yansıtır. Anlatım büsbütün kapalı değil ama örtülüdür. İletilmek istenenler açıkça anlatılmaz, ustaca sezdirilir. Şiir dili de buna göre biçimlenir. Önemli olan sözcüklerin tınısı ve sessel değeridir. En anlamsız sözcük bile, ezgi gücü varsa şiirde yerini alır. Dil bilgisi kurallarına, cümle yapısına sıkı sıkıya bağlı kalmaya gerek yoktur.

23. Şiirde bu nitelikleri arayan bir şair, aşağıdakilerden hangisine öncelik vermez? (2012 LYS)

- A) İmgeye B) Düşünceye C) Ritme
- D) Duyguya E) İzlenime

Günümüzün şiiri ve bu arada benim şiirim, sözcüğün sınırlarını genişleten bir şiir... Genç kuşakla yeni bir anlatım dönemine girdik. Yeni şairler şiirin araçlarını yalnızca kullanmıyorlar, aynı zamanda o araçlarla özellikle de sözcüklerle oynuyorlar.

24. Aşağıdakilerden hangisinin, böyle diyen bir şaire ait olduğu söylenemez? (2012 LYS)

- A) Bilinir ne usta olduğum içlenmek zanaatında Canımla besliyorum şu hüznün kuşlarını
- B) Gülün tam ortasında ağlıyorum Her akşam sokak ortasında öldükçe
- C) Bir beyaz gemiydi ayıran onları Kadın güvertedeydi adam rıhtımda
- D) Şu senin bulutsu sesin var ya Uçtan uca ters yüz ediyor geceyi
- E) Şimdi bir güvercinin uçuşunu bölüşüyoruz Gökyüzünün o meşhur maviliğinde

I
Neden yazılır bir şiir
Neden okunur bunca yazı
Çünkü nasıl aşılabilir başkaca
İnsanın karmaşıklığı

II
Erenler tutmuş elimizden muhabbetle
Avunur gideriz ikliminde şiirin
Devrolur nöbet Veysel'den Veysel'e...
Daha dermedik tamını çiçeklerin
Gönül bahçemiz öyle geniş, öyle derin...

25. Şiirle ilgili düşüncelerini böyle dile getiren şair, şiirlerinde aşağıdakilerden hangisine öncelik verir? (2013 LYS)

- A) Sanatlı bir dile
- B) İmgelere
- C) Saf şiirin özelliklerine
- D) İnsanın iç dünyasına
- E) Biçimsel kusursuzluğa

Benim bu gidişe aklım ermiyor
Fukara hâlini kimse sormuyor
Padişah sikkesi selam vermiyor
Kefensiz kalacak ölümüz bizim

26. Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır? (2013 LYS)

- A) Yarım kafiye kullanılmıştır.
- B) Duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- C) Soyutlamaya yer verilmiştir.
- D) Satirik nitelikler taşır.
- E) Kafiye şeması "aaab" biçimindedir.

Şiirin en önemli unsurlarından biri de söz sanatlarıdır. Edebî sanatlar, dizelere çağrışım zenginliği ve çok boyutluluk katar.

27. Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, çağrışım yönünden zengin olduğu söylenemez? (2013 LYS)

- A) Kanı çekiliyor evlerin
Eriyip dökülüyor damlar
- B) Sonsuzlaşan yollara dalmış
Tasalı gözler olur camlar
- C) Bir bahar sabahının karanlığında ıssız
Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklık yıldız
- D) Güneşle beraber söndüğüm akşam
Ağlayacak hangi rüzgâr kim bilir
- E) Mesut olmuş görmek isterdim hepinizi
Her bahar gününde dertliyi, ümitsizi

Hasret çekerek uğruna ölmek de kolaydı,
Görmek seni eğer ukbâdan mümkün olaydı.
Hâlâ yaşıyor gizlenerek rûhuma "Kâbil",
İmkânı bulunsaydı bütün ömre mukâbil
Sırrıtmeye elden seni bir perde olurдум.
Toprak gibi her çiğnediğin yerde olurдум.

28. Bu dizelerde, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır? (2013 LYS)

- A) Dramatik B) Lirik C) Pastoral
- D) Didaktik E) Epik

Adalardan yaza ettik de veda
Sızlıyor bağrımız üstündeki dağ
Seni hatırlıyoruz Virân bâğ

Uyuduk kırdâ, gezindik dağda,
O yazın, âh o engin çağda,
Geçti en son günü Virân bâğ'da

29. Bu manzumeye ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2014 LYS)

- A) Mecaza yer verilmiştir.
- B) Özlem duygusu hâkimdir.
- C) Aliterasyona başvurulmuştur.
- D) Murabba nazım şekliyle yazılmıştır.
- E) Kafiye ve redif kullanılmıştır.

Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!
Beş bin senelik kısâ yarım hisse mi verdi?
“Tarih”i tekerrür diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı tekerrür mü ederdi?

30. Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2014 LYS)

- A) İronik bir anlatım tercih edilmiştir.
- B) Didaktik bir üslupla yazılmıştır.
- C) Mesnevi kafiye biçimi ile kafiyeleşmiştir.
- D) İkinci ve dördüncü mısradaki istifham, farklı amaçlara yöneliktir.
- E) Ses ve kelime tekrarlarıyla ahenk sağlanmıştır.

Sevgilime kul oldum
Güzelliği seçeli
Varlıkta yoksul oldum
Benliğimden geçeli
Vücut ruha ağ gibi
Bir düğümlü bağ gibi
Muhabbet menbâ gibi
Kevserinden içeli

31. Bu şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2015 LYS)

- A) Çapraz kafiye kullanılmıştır.
- B) Tezat sanatına yer verilmiştir.
- C) Tasavvufî öğeler vardır.
- D) İmgelere yer verilmiştir.
- E) Anlam, şiirselliğe tercih edilmiştir.

Yağız atlar kışnedi, meşin kırbaç şakladı,
Bir dakika araba yerinde durakladı.
Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar,
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar...
Gidiyordum, gurbeti gönlümde duya duya,
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya.

32. Bu dizelerle ilgili olarak

- I. Hecenin 7+7 kalıbıyla yazılmıştır.
- II. Didaktik bir üslup söz konusudur.
- III. Yarım uyak kullanılmıştır.
- IV. Mesnevi biçiminde uyaklanmıştır.
- V. Ana izlek(tema) Anadolu ve gurbettir.

yargılarından hangileri yanlıştır? (2015 LYS)

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
- D) III. ve IV. E) IV. ve V.

Ya sen ey karınca taciri gazeteci
Ağzının içinde bir sap ebeğümeci
Kaşlarında macera gözlerinde oyun
Şeytan gibi kaçan yollu bisikletinle
Yırtık çizmelerin kadife kasketinle
Getir o eski sevincini çocukluğun

33. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? (2016 LYS)

- A) 13'lü hece ölçüsü ile yazılmıştır.
- B) Didaktik bir üslup kullanılmıştır.
- C) Benzetmeye başvurulmuştur.
- D) Tasvirden yararlanılmıştır.
- E) Geçmişe özlem dile getirilmiştir.

I
Çukurova bayramlığın giyerken
Çıplaklığın üzerinden soyarken
Şubat ayı kış yelini kovarken
Cennet dense sana yakışır dağlar

II
Tut atalar sözün kalbi selim ol
Gönülden gönüle yol var demişler
Gider yavuzluğu tab'ı halim ol
Sarp sirke kabına zarar demişler

34. Aşağıdakilerden hangisi, numaralanmış bu dördlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir? (2016 LYS)

- A) Redife yer verilmesi
- B) Yarım kafiye kullanılması
- C) Hece vezniyle yazılması
- D) Söz sanatlarından faydalanılması
- E) Yalın bir söyleyiş tercih edilmesi

Artık ne rübâî ne semaî kaldı!
San'atta bir âvâre tedâî kaldı!
Her cephesi ma'mûr şiirden bugüne
Mazbût iki üç kalem, fedâî kaldı.

35. Bu dördlükte şair, Türk şiiriyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır? (2016 LYS)

- A) Geleneksel Türk şiirine ilginin yeterli olmamasından
- B) Çağrışım unsurlarına yeteri kadar yer verilmemesinden
- C) Şair sayısındaki artışın şiir kalitesini düşürmesinden
- D) Şiirin sadece belli mekânlarda gelişmesinden
- E) Yenilikçi yönünün ilgilenenleri yetkinliğe yönlendirememesinden

Kulak verdim dört bir yanı dinledim
Arkam sıra gıybet eden çoğimiş
Çok yaşayıp mihnet ile ölmeden
Az yaşayıp devran sürmek yeğ imiş

36. Bu dördlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2017 LYS)

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Didaktik bir anlatıma yer verilmiştir.
- C) "xaxa" şeklinde uyaklanmıştır.
- D) Güzelleme türünde yazılmıştır.
- E) Kişisel deneyimler anlatılmıştır.

Pencereden bakan dilber
Güzelliğin bildirirsin
Ak göğsünde lale sünbül
Ağlayanı güldürürsün

Gerdan açık benlerin çok
Güzellikte menendin yok
Kaşların yay, kirpiğin ok
Vurduğunu öldürürsün

37. Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2017 LYS)

- A) Bir semaiden alınmıştır.
- B) Anlatımda karşıtlıktan yararlanılmıştır.
- C) Şiirde, sevgiliye duyulan özlem işlenmiştir.
- D) 8'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- E) Söz sanatına başvurulmuştur.

Halka halka kâkülünden dağ dağ oldu gönül
Hoş gelip divanelik dağ üstü bağ oldu gönül
38. Bu beyitteki uyak türü, aşağıdakilerden hangisiyle aynıdır? (2017 LYS)

- A) Ne hoştur kırlarda yazın uyumak
Bulutlar ufukta beyaz bir yumak
- B) Rüzgârla titrerken karanlık çamlar
Yâdında canlanır eski akşamlar
- C) Bu ıslıkla uzayan, dönen kıvrılan yollar
Uykuya varmış gibi görünen yılan yollar
- D) Çok sürse ayrılık aradan geçse çok sene
Biz sende olmasak bile, sen bizdesin gene
- E) Gün olur sürüyüp beni derbeder
Bu ses rüzgârlara karışır gider

Bülbülün aşkıdır dalda öttüğü
Çobanın sütedir koyun güttüğü
Toprağın Hâbil'i kabul ettiği
Şüphesiz yüzünün yumşaklığından

39. Bu dördlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? (2018 AYT)

- A) Telmih sanatına başvurulmuştur.
- B) Sarma kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Redife yer verilmiştir.
- D) Yarım kafiye kullanılmıştır.
- E) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin:
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtâb... iri güller... ve senin en güzel aksin...
Velhâsıl o rû'yâ duruyor yerli yerinde!

40. Bu dizeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2018 AYT)

- A) Şiirde ahenk unsurlarına yer verilmiştir.
- B) Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Yaşama sevinci teması işlenmiştir.
- D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- E) Görsel öğelere yer verilmiştir.

İş gelmez elinden gitmez bir kâre
Aslında neslinde giymemiş hâre
Sandığı gömleksiz duran mekkâre
Bedestene gelir kaftan beğenmez

41. Bu dörtlük, içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir? (2019 AYT)

- A) Epik B) Satirik C) Lirik
- D) Didaktik E) Pastoral

I.
Dedim dilber yanakların kızarmış
Dedi çiçek taktım gül yarasıdır
Dedim tane tane olmuş benlerin
Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır

II.
Sabahtan uğradım ben bir güzele
Dedim mahmur musun söyledi yok yok
Ak ellerin boğum boğum kınalı
Dedim bayram mıdır söyledi yok yok

42. Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir? (2019 AYT)

- A) 11'li hece ölçüsünün kullanılması
- B) Benzer temaların işlenmesi
- C) Nazım şeklinin koşma olması
- D) Ahenk unsuru olarak redife yer verilmesi
- E) Tecahülûarif sanatından yararlanılması

Ahu gözlü dilber sana ne ettim
Sevdanın elinden tükendim bittim
Her ne ettim ise kendime ettim
Kerem gibi her gün yandıkça tüttüm
Dertlerimi sürü eyleyip güttüm

43. Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? (2019 AYT)

- A) Pastoral bir şiir türünden alınmıştır.
- B) Ahenk unsuru olarak redif kullanılmıştır.
- C) Düz kafiye şemasından faydalanılmıştır.
- D) Birden fazla edebî sanattan yararlanılmıştır.
- E) Nazım türü bakımından güzellemedir.

Gündelik yaşamın önemli bir parçası olan mutfak kültürü, divan şiirine de yansımıştır. Osmanlı mutfağının zenginliğini yansıtan baklava, güllaç, işkembe çorbası, biryan, musakka, yahni gibi geleneksel yemekler ve tatlılar, divan şairlerinin hayal dünyasında çeşitli anlamlar kazanmıştır.

44. Bu parçaya göre aşağıdaki beyitlerden hangisi, Osmanlı mutfak kültürünü temsil eden bir örnek olamaz? (2019 AYT)

- A) Giceyle uyhuda mekteb hâcesinin gözine
Sahan böreği ile baklava gelir görünür
- B) Yahni ile turşî-i şalgam verir insâna ferah
Girde balık çorbası hem virdi zarîfâne ferah
- C) N'ola kılsam leb-i dildâr için âh
Kanı âlemde bir bî-dûd helvâ
- D) Dün tabîbe derd-i dilden bir devâ sordum didi
Gam yemeden özge bu derdün devâsın bilmedüm
- E) İderse ehl-i meclis n'ola ikrâm
Begayet pûhtedir yahni degül hâm

Zannetme ki güldür, ne de lâle,
Âteş doludur, tutma yanarsın
Karşında şu gülgün piyâle!
İçmişti Fuzûlî bu alevden,
Düşmüştü bu iksir ile Mecnun
Şi'rin sana anlattığı hâle

45. Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2020 AYT)

- A) Divan şiirinin benzetme öğelerinden yararlanıldığı
- B) İçerik açısından epik şiir nitelikleri taşıdığı
- C) Deneyimlerin eğretilme yoluyla aktarıldığı
- D) Ahenk sağlamak amacıyla iç kafiyeye başvurulduğu
- E) Telmih aracılığıyla kurmaca ve gerçek kişiliklere yer verildiği

Benim yârim bana küsmüş
Zülfünü gerdana düzmüş
Muhabbeti benden kesmiş
Sevilmeyi sevilmeyi

Çağır Karac'oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı

46. Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2020 AYT)

- A) Birden fazla kafiye çeşidi içerdiği
- B) İçeriğinin koşma ile benzerlik taşıdığı
- C) 8'li hece ölçüsü ile kaleme alındığı
- D) Çapraz kafiye düzeniyle yazıldığı
- E) İrsalimesel sanatına yer verildiği

Denizde balığa rızkın virürsün
Hakîm-ü razık-u-rahman Hudâyâ

Bu cümle mahlûkatun rızkını senden
Kılursun daima ihsan Hudâyâ

Kimisi renc ile daim iniler
Kiminin derdine derman Hudâyâ

Kimisi ağlamakdan gözsüz olmuş
Gice gündüz işi efgan Hudâyâ

47. Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2020 AYT)

- A) Mübalağa sanatına başvurulduğu
- B) Naat türüne örnek olduğu
- C) İlahi ile konu olarak benzeştiği
- D) Kafiye ve redifin kullanıldığı
- E) Tezat sanatına yer verildiği

Cevaplar

1. E 2.C 3.B 4.D 5.B 6.A 7.E 8.B 9.D 10.C
11.C 12.B 13.A 14.D 15.E 16.C 17.A 18.E
19.C 20.A 21.A 22.E 23.B 24.C 25.D 26.C
27.E 28.B 29.D 30.C 31.E 32.C 33.C 34.B
35.A 36.D 37.C 38.B 39.B 40.D 41.C 42.E
43.A 44.D 45.B 46.D 47.B